

KESKENMENON LÄÄKKEELLINEN HOITO

Miksi raskaus keskeytyy?

Keskenmeno tarkoittaa raskauden keskeytymistä ennen 22. raskausviikkoa. Arvion mukaan 10 - 15 % todetuista raskauksista päättyy keskenmenoon. Usein keskenmenon syy ei selviä. Joskus sikiö saattaa menehtyä kohdun sisälle ilman, että keskenmeno käynnistyy. Käynnistymässä olevaa tai jo alkanutta keskenmenoa ei voi lääketieteellisesti estää.

Milloin keskenmeno hoidetaan lääkkeellisesti?

Kun ultraäänitutkimuksessa on todettu, että raskauden normaali kehitys on pysähtynyt, kohtuontelo voidaan tyhjentää joko lääkkeellisesti tai kirurgisella imukaavinnalla. Keskenmenon lääkkeellinen hoito tarkoittaa lääkkeellä aikaansaatuja kohdun supistelua, jolloin raskausmateriaali poistuu kohdusta verenvuodon mukana. Joskus voidaan myös odottaa keskenmenon spontaania käynnistymistä eli vuotoa ja kohtuontelon tyhjentymistä itsestään.

Lääkkeellinen hoito on vaihtoehto kohdun imukaavinnalle. Lääkkeellisen menetelmän etuna on, että vältetään nukutus ja kohtuun kohdistuva kirurginen toimenpide. Joskus kuitenkin runsas vuoto tai muut syyt puoltavat imukaavintaa. Vakavat perussairaudet, vaikea verenpainetauti tai vaikeaoireinen astma sekä allergia käytettäville lääkkeille voivat estää lääkkeellisen hoidon.

Valmistautuminen lääkehoitoon

Keskenmeno varmistetaan poliklinikalla ennen hoidon aloittamista gynekologisella tutkimuksella ja ultraäänitutkimuksella. Samalla käyntikerralla keskustellaan hoitovaihtoehtoista, selvitetään veriryhmäsi ja tarvittaessa klamydianäyte virtsasta. Jos olet **veriryhmältäsi Rh-negatiivinen**, saat Anti-D-immunoglobuliinipistoksen, jolla ehkäistään mahdollinen vasta-aineiden muodostuminen vereen tulevissa raskauksissasi.

Vastaanottokäynnin yhteydessä saat mukaasi lääkkeet keskenmenon hoitamiseksi sekä ohjeet hoidon toteutuksesta. Lisäksi annetaan kipulääkeresepti. Sairauslomaa kirjoitetaan 2 päivää. Hoito voidaan toteuttaa joko kotona (kun raskausviikkoja alle 10) tai sairaalassa. Mikäli hoito toteutetaan kotona, sinulla tulee olla lääkkeiden ottopäivänä apunasi aikuinen tukihenkilö.

Lääkehoidon toteutus

Aloita hoito ottamalla lääkärin määräämä kipulääke. Tunnin kuluttua siitä, laita poliklinikalta saamasi **4 Cytotec® -tablettia** emättimeen. Jos runsas verinen vuoto on jo alkanut, ota tabletit suun kautta imeskellen /pureskellen. Runsaan verenvuodon mukana tabletit saattavat tulla sulamattomina pois emättimestä. **3 tunnin kuluttua** ensimmäisestä Cytotec® annoksesta ota **2 Cytotec® -tablettia lisää** edellisen ohjeen mukaisesti.

Lääkkeiden vaikutuksesta kohtu alkaa supistella ja raskausmateriaali poistuu verisenä vuotona. Keskeytymisen alussa vuoto on yleensä runsaampaa kuin kuukautisvuoto. Vuodon määrä riippuu raskauden kestosta.

Kivun hoito

Kohdun supisteluun liittyy lähes aina kipua alavatsalla, alaselässä ja joskus reisillä. Kipu voi vaihdella lievästä kuukautiskipujen kaltaisesta tuntemuksesta kovaan kipuun. Oireisiin voi kuulua myös pahoinvointi, joskus myös oksentelua, ripulia, huimausta ja päänsärkyä. Oireet helpottuvat keskenmenon tapahduttua.

Ota kipulääkettä jo ennen ensimmäisten tyhjennyslääkkeiden laittamista, jotta sen vaikutus alkaa jo ennen kohdun supistelua. Ota lisää kipulääkettä tarpeen mukaan, esimerkiksi:

- **ibuprofeenia 400-800 mg** 1-3 kertaa vuorokaudessa
- **parasetamolia 1000 mg** 1-3 kertaa vuorokaudessa

Kipulääkkeet voit ottaa yhtäaikaaisesti tai vuorotellen. Älä ylitä vuorokausiannoksia! Muista varata kipulääkettä kotiin jo valmiiksi. Voit tarvittaessa käyttää niitä myös seuraavina päivinä. Kipua voit hoitaa myös liikkumalla, rentoutumalla, lämpöpussilla ja lämpimällä suihkulla.

Hoidon jälkeen

Kipu voi jatkua kuukautiskivun kaltaisena muutamia päiviä. Kipuun voit ottaa kipulääkettä. Jälkivuoto on yksilöllistä ja se voi kestää 1-5 viikkoa. Aluksi vuoto voi olla kuukautisvuotoa runsaampaa muutaman päivän ajan, mutta niukkenee vähitellen. Vältä jälkivuodon aikana uimista, kylpemistä, tamponien/kuukupin käyttöä sekä yhdyntöjä tulehdusriskin vuoksi. Suihkussa voit käydä normaalisti, saunomista suositellaan vasta runsaamman vuodon loputtua.

Alkuraskauden keskenmenoissa rutiininomaista jälkitarkastusta ei tarvita. Utta raskautta voit yrittää heti vuodon loputtua tai seuraavan kuukautisvuodon jälkeen. Kaikille raskautta yrittäville naisille suositellaan foolihappolisää 0.4mg/vrk.

Mahdolliset ongelmat

Jos kotona vuoto on erittäin runsasta, ota yhteyttä sinua hoitaneeseen yksikköön. Ota yhteyttä myös, jos jälkivuoto muuttuu runsaaksi tai pahanhajuiseksi, tulee alavatsakipua tai kuumetta.

Naistenklinikalla sekä Turussa että Salossa on myös **seksuaalineuvojan vastaanotto**, johon on mahdollista varata aika keskustelua varten yksin tai yhdessä kumppanin kanssa.

Sinun on mahdollista saada tukea antavaa **keskusteluapua kriisityöntekijöiltämme**. Käytettävissä on sairaalapappi tai Naistenklinikan psykiatrinen sairaanhoitaja. Sairaalapapin antama tukikeskustelu ei edellytä kuulumista mihinkään uskontokuntaan. Kriisityöntekijöiden antama tuki lähtee aina sinun tarpeistasi. Aika voidaan varata poliklinikkakäynnillä tai osastolla tai voit itse ottaa heihin yhteyttä myöhemmin.

Katso myös videot www.Hoito-ohjeet.fi Varsinais-Suomi Naistentaudit [Keskenmeno](#) ja [Keskenmenon jälkeen](#)

Lue lisää keskenmenosta ja sen hoidosta www.Terveyskylä.fi/Naistalo Naistalo.fi >Raskaus ja synnytys > Raskausajan ongelmat

Yhteystiedot:

Tyksin naistentautien poliklinikka

- Puhelinaika sairaanhoitajalle arkisin klo 8.15 - 15.30 **puh. 02 313 1322**
Yhteydenotot myös seksuaalineuvojalle ja sosiaalityöntekijälle
- Kriisityöntekijät:
 - Sairaalapappi arkisin klo 8.00 -17.00 **puh. 040 341 7355**, voit jättää myös yhteydenottopyynnön
 - Sähköpostiosoite: hilkka.kakko-helle@tyks.fi tai hilkka.kakko-helle@evl.fi
 - Naistenklinikan psykiatrinen sairaanhoitaja arkisin klo 11–14 **puh. 02 313 7679**
- Muina aikoina päivystysasioissa **puh. 02 313 0485**

Salon sairaala

- Naistentautien poliklinikka ma-to klo 8-16 ja pe klo 8 - 14 **puh. 02 314 4535**
Yhteydenotot myös seksuaalineuvojalle
- Naistenklinikan psykiatrinen sairaanhoitaja arkisin klo 11 – 14 **puh. 02 313 7679**
 - Tapaaminen voidaan sopia myös Salon sairaalaan
- Päivystysaikana Tyksin päivystävä hoitaja **puh. 02 313 0485**

Loimaan sairaala

- Naistentautien poliklinikka arkisin klo 8 - 16 **puh. 02 314 3905**
- Päivystysaikana **puh. 02 314 3793**

Vakka-Suomen sairaala

- Naistentautien poliklinikka arkisin klo 9 - 15 **puh. 02 314 1306**
- Päivystysaikana **puh. 02 314 1111**

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.